

LA SENYERA FEDERAL

Porta-veu de la Joventut Republicana Federal

Any II
REDACCIÓ: August, 14, baixos
ADMINISTRACIÓ: Plassa Olózaga, 10, ent.
No responem dels articles firmats.

Tarragona 24 Maig de 1908

Preus de subscripció
Catalunya y Nacions ibèriques, trimestre, 1'50 pts.
Estranger..... 2'00 »

Nom. 34

LA EDUCACIÓ LAICA

Escola de 1.ª Ensenyansa
Robledo, 4 baixos

Ensenyansa científica y racional. Clases especials de repàs, reforma de lletra y preparació pera la 2.ª ensenyansa.

S'admeten recomenats y externs

Record

Avui, LA SENYERA FEDERAL, qu'es tarragonina de cor, recorda a un dels seus fills mes il·lustres, an En Josep Yxart y Moragas, qui perdurará per sempre inesborrable en la memòria de tots els tarragonins y de quants freqüenten el mon de l'art y de les lletres.

El nom d'Yxart s'ha immortalisat mercès a son innegable y preclar talent. Poques plomes podran compararse a la del nostre compatriota, que hagin estudiat y observat ab la justesa y imparcialitat qu'ell ho feu, les obres artístiques, les literaries, les teatrals, les pictòriques, es a dir, tots els diferents rams que va tractar. D'aquí la fama que al nostre Yxart se li doná, com a crític erudit y molt entés y d'aquí'l respecte ab que s'ha tingut al seu nom gloriós.

Demá, dia 25 de Maig, compliran tretze anys que aquella poderosa inteligencia deixá de col·laborar en el progrés de l'humanitat. Nosaltres, que tant hem après de l'Yxart, dediquem un record de simpatia y d'admiració al qui fou una de les personalitats que mes sobresortiren durant l'últim quart del sigle XIX.

Gloria an En Josep Yxart y Moragas!

LA REDACCIÓ.

Del Mestre

La Autonomia

VI

Acabemos ya y fijemos el sentido de las palabras y el alcance de las ideas. Federación viene del nombre latino *faedus*, que significa pacto, alianza. No la puede haber sin que los contratantes sean libres, es decir, *sui juris*. La federación supone, por lo tanto, necesariamente igual y perfecta autonomía en las provincias para constituir las naciones; igual y perfecta autonomía en las naciones para constituir imperios ó repúblicas, latinas, europeas ó continentales. Sin esto no hay federación posible, fuera de esto no hay más que el principio unitario. Los pueblos han de constituir la provincia y las provincias la nación: este es el sistema.

Pero ¿sabéis á dónde nos lleváis por este camino? se exclama aterrorizado. Nos lleváis á la disgregación y la disolución de la patria, ¡temor injusto, si no

ya fingido! La nación está vigorosamente afirmada en el pensamiento y en el corazón de todos los españoles. En este mismo siglo se han presentado, como hemos visto, ocasiones para que la nación se hiciera pedazos. Las provincias, y esto es más, han llegado á declararse independientes. Les ha faltado después tiempo para reorganizar un poder central que personificara la nación y la sostuviera durante la crisis. Han manifestado siempre tanto ardor para mantener la unidad nacional, como para recuperar su propia autonomía. En medio de tantos y tan generales trastornos como nos han afligido, ¿en qué pueblo ni en qué provincia se ha visto jamás tendencia á separarse de España? No se ha visto ni siquiera en esas provincias Vascongadas, autónomas como ninguna, que han sostenido contra nosotros dos largas guerras civiles y en las dos han debido pagar la frente. Ni en el movimiento cantonal de 1873 se observó el menor conato de independencia. Recuérdese ahora cuán vivo y unísono se mostró el sentimiento nacional en todos los ámbitos de la Península cuando la guerra de Africa. Rayó en delirio el entusiasmo al recibirse la noticia de la toma de Tetuán, y en toda España se significó el deseo de que continuase la guerra y se fuese á Tánger. Todo el mundo se mostró dispuesto al sacrificio. En todas partes, al volver de la campaña, entró el ejército bajo una lluvia de flores.

¡La disolución de la patria! Los lazos que unen la nación ¿son, pues, tan débiles á los ojos de esos hombres, que basta á romperlos y desatarlos un simple cambio de base en la organización del Estado? Si las naciones no tuviesen otra fuerza de cohesión que la política, después de los graves sacudimientos porque han pasado sólo en lo que va de siglo estarían ya todas las cosechas. Subsisten porque las sujetan vínculos cien veces más fuertes: la comunidad de historia y de sentimientos, las relaciones civiles y los intereses económicos. Por fortuna de todos, la política apenas hace más que agitar la superficie de las sociedades. Si la agitación llegase al fondo, ¿qué no sería de los pueblos?

Sin sombra de temor me acojo á ese procedimiento que se cree tan lleno de peligros. Ni porque los tuviera lo abandonaria; que no es racional admitir principios sin sus consecuencias, y si por los peligros que su relación entraña hubiésemos de abandonarlas, no se realizaría ninguna. Lo raro es que esos débiles federales ven riesgos en todo. Si las provincias, dicen, son autónomas al par de la nación y el pueblo, se corre el peligro de que algunas, las Vascongadas, por ejemplo, restablezcan la unidad religiosa, la amortización y los mayorazgos. ¡Peregrino argumento!

F. PI Y MARGALL.

Al gran geni patri

Josep Yxart

Humil sér que creua l'existència extasiantse en lo sublim y lo bell, buscant un reconet florit per descansar sa corrosiva materia, goso, ¡trist mortal! buscar per entre la malesa del meu jardí el pensament mes hermós d'entre'is hermosos, que ab espirals d'olorosa essencia, arriba, tot sol, gaudint de dolça contemplació a la tomba del gran patriota, a rendirli un tribut d'admiració.

Y ab la quietut de la nit, sento com brega pera sortirme per la porta del cervell y recullit, creua l'espai fins arribar al camp de la solitud.

La clara lluna besa ab sos rajos platejats la tomba ont descansa l'immortal vate tarragoní, ont marcides resten coronas de flors naturals.

Les velles fulles corsecades, han caigut formant negrosa alfombra que humiteja l'oreig vespral.

Elles han complert el seu comés, han coronat al geni patri donantli tot el seu perfum exalant la seva vida damunt son cos mort.

Y'l modest pensament les vé a reemplassar.

Portantli nova vida, hi brosten un sens fi de pensaments plens d'amor, rublerts d'admiració, hermossejant la freda llosa.

Son altres tants compatriotas que no l'obliden, que al arribar la data que va baixar el seu cos a descansar, reviuén el seu esperit, enlairantlo per sempre més.

Y en simétrica garlanda combinantse amatents alsen silenciosa pregaria a la mare Naturalesa; un himne de vida callada que s'exten fins al fons de la mort, ruixant ab suavesa les despulles del gran Yxart.

L'astre de la nit marxa conmogut vers l'infinit.

Les montanyes s'aclareixen.

La Naturalesa esclata en amarg plor, anegant la garlanda ab llágrimas de rosada.

Y'l pobre pensament meu també plora, solet, en un extrém mitj amagantse entre'is altres com si tingués por que'l miressin.

J. Jové.

Sava cultural

VII

La ponderació deu perdonarse y adhuc admetrers.

Un amor sense llum, tot foc, no n'es d'amor.

Qualque cosa, un no res, sería amor, si amor se digués a la passió, que res mes es qu'un amor qu'escalfa y ofusca.

No puc negar que la satisfacció sexual usa del mateix medi ab l'amor sentiment y ab l'amor sensació; pero deu tenirse present que sent material la unió sexual, en abdos cassos tenen una fi diametralment oposada, nascuda concient-

ment, premeditadament, puig qu'abdos son diferents fines ab el medi psíquic que'ls enjendra, portant al primordial fi de la creació en el primer cas y al de la reproducció inconcient en el segon, gosan psíquicament envers de l'hermosura en aquest cas y de la bellesa en l'altre.

Qui al juntarse sexualment ab foc, ab passió, ab sensació, ab satisfacció de l'hermosura, gosa l'amor, s'exposa miseriosament a la reproducció animal del seu sí, nú de tota ingerencia moral y intelectual, tan fort com es, tan hermós com sigui, ab un braó hercúlic, pró feble d'esperit, neulit, buid, fret, desamorosit.

Mentres que qui sent amor lluminós, amant de la bellesa, al satisfer llurs impulsos amorosos, entrellustrant l'hòritzó creador de sentiments llurs, veu esdevenir un sér concient, tot ànima, de clara inteligencia, de cor noble, ab uns ulls tot foc, com si l'esperit sobrer d'ollés pera farsirne un mon que troba xic, devant tant de desitj de viurer y fer viure, empeltant son ansia fruidora a tot quant lo rodeja, a tot quant ell voldria gosés son goig, sentís son afany, y recordant que pot mes l'amor que la mort, a dolls llensa efluvis amorosits pera gaudir a una germandat mes germanívola.

Cal recordar que déu y pot perdonarse la ponderació qu'al comensar mon escrit saltava de ma ploma y que voluntariosament he retingut dins el cervell, car pot admetrers ja.

La ponderació es per lo sencilla, brutal, pro do menys veritable. La passió ven, diu la gent, y no menteix, puig fines ven hasta nostres desitjos.

Per la passió son nascuts els hibrits, els mixtes, els descastats molt bon mossos tots ells, ben plantats, tota la materia dels conjugues se trasllueix demunt d'ells; pro aixís mateix son falts de tot lo qu'ennobleix. doncs al ser ingerits sos germens no hi hagué un sol desitj de bellesa, un sol raig d'amor ver; abunda'l foc faltanhi llum.

Aixís mateix naixen forts matxos y boniques mules; aixís mateix son mes cantaires de bell plomís els aucellets descastats y aixís mateix devenen a ser mers objectes de luxe o de forsa.

Cal mirar de no omplir al mon de mules y de matxos inútils, car lo temps dels forsuts fineix, com cal preocuparse mes de la bellesa, ja que l'hermosura passa ab els anys, si l'época de la pau volem siga prospera.

Els grecs han traspasat ja de l'història junt ab la luxuriosa Roma. Lo mon de la felicitat sols vindrà ab la psicologia, y aquesta com la llum, se remonta per illuminar fines a les negrures dels cimals.

La psicologia, com una de les tantes ciencias naturals, es base de la jurisprudencia y de la pedagogia. L'home deu aprendre les lleis de la selecció natural y respectarles en llurs accions. Aixís se reproduirà'l delinqüent y la legislació privará se transmetixin als fills

las tristes qualitat llurs. Y aixis vindrà la psicologia a ser una ajuda ferma del progrés protegint l'obra seleccionadora.

Y qui diu aixó, no's descarta de lo referent a malalties, mes o menys greus, tan del aparell orgànic, com del étic que's remifica ab lo moral.

Y mentres arriba'l cas, cal no oblidar que nostre esforç pot molt envers la millora de l'humanitat despreocupada o be indiferenta devant de tanta decadència fruita molts cops per l'ignorancia.

El llas antiliberal que fins avui ve subjugant als que's casen usant de qual-sevulga llei civil o canònica, si be es un acte de rebuda legal d'un individu nou a la llur casa del altre, no n'es pas un rebut formal de progenitor moral de cada hu dels dos matrimonialment amantsats, com tampoc n'es prova de fidelitat mútua y molt menys que procurin el benestar y millorament d'esperats y tendres fruits amorosos, per quins, no sols deuen vetllar, si que també ferlos dignes unitats socials, que per dita y sola raó, deuen esser sanes, bones, intel·ligents.

L'estol de culturals pot molt, y beneficiar ab llurs treballs l'humana gent es nostra missió.

Encarrilar els efectes amorosos, fent present que'ls pares del avenir son llurs fills, es obra d'humanitat, puig no crec que concientment hi hagi sers que gosin ab la futura miseria, que seria le perpetuació de la lluita.

Nosaltres, exilant grolleras y passional costums, obrirém els ulls de la munió viventa y abonarém el terreny pera la nova generació.

Nosaltres, com el sol que cada dia remonta l'espai, devém iluminar y escalfar l'immensitat de l'ignorancia, y procurar esclarir les tenebres que, per arreu, tot ho amortallen, procurant que'l bes eternal de la cultura tot ho agermani, tot ho amorosi; que juntantho tot perdurablement, amor ens embaumi y qu'allà de allà surgeixi l'aura fruidora d'un avenir de salut, saviesa, de benefactora pau, d'energia de bella forma, que com filla de cultura forsosament esdevindrà bellament creadora.

RAMÓN DE P. MARTORELL-FONT.

Sant Feliu de Llobregat.

Un Presupuesto, un Obispo, un Alcalde y un Literato

El Presupuesto de Cultura ideado por el Ayuntamiento de Barcelona es una acabada obra pedagógica y por ello merecen los más grandes elogios todos cuantos en su confección han tomado parte, de todas las personas de equilibrio entendimiento, ya de perseverar dicho presupuesto todos los niños concurrentes a las escuelas modelos podrían ser unos ciudadanos acabados en el verdadero sentido de la palabra. Porque para ser un ciudadano perfecto no basta el poseer títulos académicos ni ser apóstol de un ideal determinado, sino que es indispensable reconocer el derecho que nuestro prógimo tiene a opinar, tanto en materia de arte, como en religión, como en política, como en sociología, etc., como le plazca; pues jamás será amante de si mismo ni amante de sus ideales quien se quiera imponer. Hay que buscar el convencimiento de nuestros semejantes y no el vencimiento como por desgracia de todos hoy impera en la sociedad humana. Pues jamás

podrá haber paz entre los hombres mientras estos no se reconozcan iguales en todos los órdenes de la vida.

Pero he aquí que el obispo de Barcelona al conocer el fondo de dicho presupuesto lanza tremendo anatema contra este como si fuera una obra de discordia y antisociabilidad. No tolera en este ni en otro mundo que se formen escuelas a donde los niños no aprendan sino a lo que a la sociedad se refiera, haciendo, como se debe hacer en toda escuela, caso omiso de todo cuanto en materia religiosa respecta. Por lo visto el cardenal es incompatible con el progreso moral é intelectual de la sociedad humana. No quiere que Barcelona, la morigerada ciudad, se ponga al nivel de las grandes urbes mundiales y lucha, lucha sin cesar para, sino retrotraernos a los tiempos de la Inquisición, porque ya es imposible, a lo menos para que no avancemos un paso en sentido del respeto, del amor universales, Vana lucha. Los pueblos todos de la tierra se han movido, se mueven y seguirán moviéndose adquiriendo de cada día más grados de cultura, pese a todos los cardenales y a las iglesias todas,

Más cuando Barcelona se muestra orgullosa de su obra cultural sale un alcalde de real orden, sin representación alguna de ciudadanía, y suprime la base 5.ª del Presupuesto de cultura Popular, contrariando así la unánime voluntad de la ciudad y satisfaciendo los anticuados instintos de un prelado. ¡Rara coincidencia! ¡Un alcalde y un obispo contrariando los derechos de todo un pueblo!

Y cuando en Barcelona todo esto sucede, palpable muestra de un acabado estado cívico de sus ciudadanos, quiere el azar que el ilustre novelista valenciano, D. Vicente Blasco Ibáñez, visite la ciudad y queda, según leímos en un periódico, sorprendido del cambio que la morigerada ciudad de los condes ha experimentado desde hace unos pocos años; de la pérdida de cosmopolitismo de la misma; hasta le pareció al ilustre literato que los arcos voltaicos de Barcelona no despedían tanta luz eléctrica.

¡Fijose D. Vicente en lo del Presupuesto de Cultura; que dos mundos se disputan el dominio de las conciencias? ¿Análizó, para después formar cabal juicio, el Presupuesto de Cultura Popular? ¿Es verdad que Barcelona ha dejado de ser ciudad cosmopolita?

No lo creemos. Barcelona, como París, como Washington, como el más pequeño villorrio, está sujeta a la ley de evolución y por tanto no pierde, sino que diariamente gana en cosmopolitismo.

El mundo progresa sin cesar pese a los que se creen infalibles.

VENERANDO SOLANELLES.

Riudecols.

Un company mes

Ciudadanía

Ahir eren nostres correligionaris de Mataró y d'Arenys de Mar que donaren vida al setmanari *Federació*; avui son els de Sabadell que porten un nou company d'idees en la premsa, ab el titol de *Ciudadanía*. Aleluia, aleluia!... Els nostres ideals compten ja ab un nou defensor. Com no hem de alegrarnos-en?

Catalunya.—y ho diem orgullosos,—es la nacionalitat ont hi son més arrelades les idees federals. L'anhel de l'autonomia n'ha desde temps en tots els cors dels catalans y si bé es cert que no tots accepten en sa integritat les nostres idees re-

publicanes federals, no creiem estar en un error a l'assegurar que som en majoria els que tenim inculcades en nostres cervells les doctrines que professá l'immortal cap-devanter de l'autonomia En Francesc Pi y Margall. Y la prova n'es el considerable estol de periodics federals que's publiquen y que naixen en el nostre poble catalá.

Ciudadanía, com LA SENYERA FEDERAL, es filla d'una joventut entusiasta que no té altres propòsits que la propaganda d'uns ideals emancipadors y fer nous adeptes nostres. No desmain en la seva lloable tasca els nostres amics de Sabadell, ni'ls atemorisin els enemics que puguin trobar en la realisació de la seva obra: els joves hem d'estar a la vanguardia en la lluita per la conquesta de la llibertat y els nostres cors no deuen defallir ni un sol moment en la missió que'ns es encomenada a la joventut d'ideals progressius.

Vagi una abraçada de germanor pera *Ciudadanía* y corresponem al salut que dirigeix a la premsa, fentli present que LA SENYERA estarà sempre al costat de *Ciudadanía*, com está sempre al de qualsevol altre company d'idees.

Celebritats Mondials

Quevedo

El vulgo te una idea errònea de lo que fou En Francesc de Quevedo y Villegas; se'l coneix tant sols per un despreocupat cortisá y un hàbil bufó de ingeni sutilísim, cert qu'algo d'aixó hi havia, mes tornant per la veritat hem de confessar que Quevedo fou també un caràcter serió y digne com el qui mes.

Nat a Madrid el 24 de Setembre del any 1580, els seus pares qu'eren nobles, li donaven una exemplar il·lustració, enviantlo a l'Universitat d'Alcalá ont ab gran profit estudiá la medicina, filosofia, matemàtiques y jurisprudencia y els idiomes grec, hebreu, árabe, francès, italiá, etc. causant admiració en mestres y deixebles el talent y facilitat del jove Quevedo.

Acabats que foren els seus estudis el jove enciclopedista se trasladá a Madrid ont per defensar una dama tingué un desafió matant al contrari y vengentse obligat a fugir vers Italia en quin punt el duc d'Oruña vi-rei de Nàpols, el feu son secretari y confident. Comissions diplomàtiques y grans serveis prestats a la nació li valgueren grosses prebendes, mes caigut en desgracia el seu protector fou Quevedo empressonat per espai de tres anys finses que recobrada de reu la llibertat retorná a Espanya dedicantse al cultiu de la literatura, sa afició favorita.

Oferida que li fou l'embaixada de Gènova pel compte—duc d'Olivars, se negá a acceptarla caiguent en desgracia altra cop y anyadintli dos sátires que publicá contra la Cort, titulades *L'illa dels monopantos* y *Pater Noster* fou tancat en la presó de Sant Marcos de Lleó ont permanesqué prés dos anys quebrantantse de tal modu la seva salut que al gauí de nou la llibertat se retirá a Villanova dels Infants ont el cercá la mort el 8 de Setembre del any 1645.

Enumerar una rer una de les obres per ell escrites seria tasca difícil; citarem les mes celebraes que son: *El hercon ó el gran Tacaño*, *El somni de les calaveres* *El mon per dintre*, obres totes tres, satíriques en que el sublim coix,—Quevedo era tort dels dos peus,—se coloca com a capdevanter entre'ls escriptors festius; y les obres de caràcter serió entre les que sobrementen *Vida de Marcus Bautores*; *Parmaso espanyol* y *Controversias de Séneca* verdaderes joies de literatura castissa y que per si so-

les sobren per consolidar la fama de Quevedo nna de les mes llégitimes glories nacionals.

H.

Plecs y esquinsades

Sempre hem d'esser nosaltres els qui donem compte de les anomalies que's presenten en aquesta ciutat.

Ab motiu de l'incendi ocorregut aquests darrers dies, els individus d'un cos armat repartien cops de culata als pacífics ciutadans que portats per llur filantropia apartaven del foc les dogues mitj enceses per localisar el sudit incendi.

Si tenien ordres superiors de ferho aixis creiem nosaltres que no eren prou oportunes y si ho feren per propia iniciativa encare ho eren menys.

—Hare ells dirán.

El diumenge passat un senyor que's diu D. Gil y el quefe dels consumers senyor Núñez portats pel seu bon humor feien exercicis de forsa en la Rambla de Castellar a altres hores de la nit.

A consecuencia dels dits exercicis els esmentats senyors y una taula de marbre d'un establiment rodaren per terra sense que afortunadament tinguem que lamentar desperfectes materials de cap mena.

Maxima bilingüe:
El vino es bueno cuando es bueno el vino y no sen abusa.

Les pobretes monjas de l'Ensenyansa pera cubrir gastos que el seu estat precari no els permet sufragar han establert una rifa d'un Sagrat Cor, convertint en expendedores dels billets a les noies que assisteixen a les seves classes.

Les expendedores fan el treball gratis, per supuesto, y aixis elles no tenen que molestar-se mes que pera rebre les peses de cinc.

No podria el Sr. Governador dirnos si es licit lo que fan aquestes aprofitades formiguetes ab toca?

Un senyor Gimeno en la reunió preparatoria pera l'Assamblea d'Unió Republicana, parlant de la qüestió religiosa proposá que la República declarés la llibertat de cultes, pero, que atenent al estat del país que's declarés la religió catòlica, religió oficial del Estat.

Ahont viu aquest senyor, a les Batueques o a la Vall d'Arán?

Aixó fora Republica?
Doncs no's cansin en portarla, que ya estém bé, per are.

A D. Mayner li semble fluixa la llei de repressió del terrorisme.

Que també li van dir a la orella que digués aixó?

Si! Doncs miri, l'han ensarronat de bó de bó.

Segons ha dit el Sr. Azcárate els gastos d'Assambleas del partit d'Unió Republicana e pagaven del *Tesoro de la República*. Ja ho saben els tontos que hi contribueien.

Els seus quartos servien per darse llustre uns quants senyors unionistas ab vistes a la República.

Que hi tornin, forti!

Jo no sé perque nostre confrare *Catalunya Nova*, ha hagut de restar prestigi, bombo y platerets al Sr. Cañellas. Ha sigut una ingratitude. Tots sabem que si caminém pels carrers es degut al Sr. Cañellas, que si menjem y bebem també ho devém al

senyor idem, y que si la felicitat en els nostres veïns no es complerta, es precisament per això, per la ingratitud que en determinats moments li hem demostrat.

A rectificar, doncs, aquesta actitud y a doblegar l'espina davant l'hèroe, l'abnegat, y tot demanantli perdó per tan gran falta, besarli la mà, ab senyal de sumisió y obediencia per *in eternum*.

¡Pues no faltaba más!

«Muchas son las personalidades que estos dias desfilan por la morada del señor Cañellas para protestar del injurioso artículo de *Catalunya Nova*»...

Jo se qui son *esas personalidades*.

El *Sec*, el *Cavallero*, el *Perdut* y demés representants de les forses vives del *Hijo Predilecto*.

El *Hijo Predilecto*, el *papá Girart* del Arca de R. O., ha guanyat un plet, y con tan plausible motiu, hi haurà grans festasses pero celebrarho. Sortiran els gegants y nanos, focs artificials, *repique de campanas*, balls y danses del país y apoteosis final aont al *Hijo* apareixerà rodejat de *todas las personalidades*, que l'han visitat eixos dies.

El senyor Menjibar, impresionará una *penícula*, segurament.

Entre el *Hijo* y quinze mil pessetes d'nn primo, s'obtenen 1852 vots.

Aixó sí, precisa un Arca de R. O. adicte. Sense aquests *amaniments*... el zero.

Senyor *Hijo*, per Deu y tots els Sans Salafrancas! Ja ho sabem que V. ha defensat *hasta derramar la última gota*... de caldo, el sacro-sant lema de *todo por y para*! Ja ho sabem que V. ab els cinc cèntims va explotar una mina! Ja ho sabem que el Ajuntament va nomenar *Hijo*, pero no ens ho retregui tant, o sinó ens arrepenitrem de haber tingut un'hora tonta.

Estimadíssima *Cruz*: No prengui el pé! d'una manera tan desconsiderada als seus lectors y lectores. Miri que n'hi demanaran compte el dia qu'hagi de rendirne.

Be está en els seus articles y solts recomenat fe, esperansa y... altres llaminadures pel estil, pero posar en *evidencia* als republicans respecte a algunes escissions en les Asamblees que se celebren, aixó no es *equitatiu*.

Miri que posarem en solfa, els cops de ganivet, garrotades, bofetades, etc. etc., en que acostumen a reunir les reunions y romeries, els carlistes, integristes y catòlics!

«Mira que te mira Dios,
Mira que te está mirando,
Mira que... vaja, prou!

Els ferroixistes, vagin allà ont vagin, sempre s'han de donar a conèixer.

Ab els excursionistes que'l darrer diumenge vingueren a visitar lo que queda de l'antigua Tarraco, n'hi anaven d'aquella secta, y a fé que la lletra que portaven pera diferenciarse dels demés grupus, els hi esqueia d'alló més; era la lletra K.

Pobres ferroixistes! Fins l'alfabet els dona la lletra mes inútil!

Solts y noyes

El dia 20 del actual comensà la seva tasca l'Assamblea Nacional federalista.

La premura del temps ens impideix ocuparnos com hauria sigut el nostre desitj.

En el vinent nombre ens ocuparem detalladament del resultat de la mateixa.

Davant la divisió de parers que, en nostre partit, regna a Catalunya ens abstenim de adelantar cap nova al objecte de que ningú pugui donarhi una interpretació errada.

Ab motiu de la camama—com diria l'insigne Fernandè—del plet de les aigües del Francolí, l'idol dels de *todo por y para*, volent compartir la planxa comesa, al objecte de lliurarse pes de sobre en el *Diario del Comercio* (quin titol mes ben apropiat!), corresponent al dijous d'aquesta setmana diu que la comissió executiva de aquests assumpte no volgué acceptar la defensa gratuita que'ls hi ofereixen els senyors Cañellas y NOUGUÉS.

Com no ens ha agradat mai lluir ab roba dels altres, hem de fer constar que es fals de tota falsetat que'l Diputat federal per aquesta circumscripció s'offeris a l'esmentada comissió pera defensarlos de franc ni pagant, doncs a les hores se feu ben pública l'actitud del nostre diputat, qui manifestá palesament que en l'assumpte de les Aigües del Francolí, se declarava neutral pera tota classe de gestions, ja que's tractava d'interessos compromesos entre ciutadans que per igual representava, sincerament manifestacions que serviren al *Diario del Comercio* pera combatre al Sr. Nougés, ja que no podia capir que'l nostre diputat, en contraposició de lo que está fent l'*Hijo predilecto ilustre*, no volgués nadar ab dugues aigües.

Procuri'l *Diario del Comercio* sortir lo mes airoament possible del *auto-bombo* comensat, que al menys, si be ha sentat plassa d'ignocent entre'l públic, tal volta podrà evitar que passi desapercibuda la seva mala fe.

Els representants de Catalunya en la Assamblea del partit Federal que aquesta setmana s'ha celebrat a Madrid, son els següents senyors:

En Francesc Pi y Arsuaga, En Juliá Nougés, En Emili Foleh, En Joan Romeu, En Pere Redón, En Josep Llari, En Joaquim Salvatella y En Juli Marial.

El darrer Sr. Marial, va escriure al president del Comitè Regional Sr. Folch, comunicantli que no assistiria a la Assamblea per no estar conforme ab la mateixa.

Hem rebut el facsimil de les planes de text y ilustracions que han de figurar en l'edició monumental de les obres del rei en Jaume I el Conqueridor que's editarà a la acreditada casa d'En Francesc Sugrañes.

La edició tarragonina de les OBRFS ESCRITES DEL REY EN JAUME I, formarà un sol magnífic volum, d'unes 400 planes, de format igual al del quadern de mostra.

El paper serà excelent, de fil y de fabricació especial catalana, de la casa Guarro, com també el tipo de lletra, el gòtic incunabile Canibell.

Les planes dels textos clàssics anirán a dos corondells (*ab tinta més pujada que la mostra*), imitant els vells codix; lo text modern dels preliminars, a ratlla seguida y en negre, essent molt variats els aspectes de les diferents seccions y apendix del final del llibre, tals com lo *Glosari*, etcètera, etc.

Les caplletres, inicials, vinyetes y demés dibuixos que ornamentarán les planes, tindrán la flayre arcàica dels codix catalans del segle XIII y serán en gran part, imitacions fetes damunt dels manuscrits de Poblet y Santes Creus.

En conjunt y en detall aquesta obra serà una visió artística y elegant, amorosament sentida, dels bells co llix catalans del temps del REY EN JAUME I.

La estampació se fa en l'obrador de Francesc Sugrañes, al carrer del Comte de Rius, 9.—Tarragona.—S'es encarregat de

la direcció artística En Eudald Canibell, Director de la Biblioteca publica Arús, y la direcció literaria, estudi dels textos y correcció, está confiada a Mossén Jaume Bo-farull.

Mercés mil al amic Sugrañes per la seva atenció ab nosaltres.

El ser nosaltres anticlericals convenuts, no ens priva'l tributar un aplauso al qui s'he mereixi, per clerical y reaccionari que sigui.

Per xó avui nosaltres aplaudim al Bisbe de Jaca per haver denunciat en el Senat espanyol que en perjudici dels ciutadans y pera mengua de l'Estat hi ha sense despatxar al ministeri d'Hisenda nombrosos expedients, que pel mars arribaven a 66.696 cantitat assombrosa que revela el estat en que's troba aquell ministeri.

També denunciá que'ls empleats d'Hisenda molts no assisteixen a l'oficina y figuren en la nómina sense pendre part en els treballs barocràtics.

Heusaquí, en poques paraules, el retrat exacte,—digne de competir ab el que fés el mes hábil pintor,—del ministeri d'Hisenda de la nostra desgraciada Espanya.

Y si per mostra n'hi ha prou ab un botó, com diuen, els oferim aquests dos pera que puguin formarse concepte exacte de lo que deuen ésser els demés llocs de la indole de retratat.

La setmana passada mori a Sabadell la senyora mare dels nostres benivolguts correligionaris En Joan y En Domènec Torras Serra, L'enterrament va ésser civil.

Doném el nostre pésam a la familia Torras.

Pera ahir nit, dissabte, estava anunciada l'estrena en el Teatre Còmic de Barcelona, de la sarsuela *La dama misteriosa*, de la que'n son autors nostre estimat company de redacció Sr. Homedes Mundo y'l señor Fayula, de la lletra, y l'aplaudit mestre compositor Sr. Salvat, de la música.

De veres celebrarém que'ls nostres amics hagin obtingut un verdader triomf.

Dijous passat mori la Sra. D.ª Teresa Cort. esposa y mare respectivament, dels nostres amics Sr. En Francesc Roselló y Sr. Francesc, August, Juli, Cèssar y altres germans quins noms sentim no recordar.

Fem present el nostre pésam a la apreciable familia Roselló.

En el carrer de Sant Agus'i, aquests darrers dies que la brigada municipal hi treballava, per les nits hi deixaren nn fanalet pera preveure'l perill dels tranzeunts y dels vehícols. Pero'l fanalet feia tanta claror, que fins quan un era en el mateix lloc no se'n adonava.

Com aquests cassos se repeteixen sovint, no podríam'l senyor Arca de R. O. remeiarho?

A les quatre d'aquesta tarda, el senyor En Antoni Sansalvador continuarà la sèrie de conferencies que's donen en la «Unió Democrática Nacionalista» d'aquesta ciutat, ab una quin tema serà «Política y Nacionalisme».

En la nostra redacció reberem la visita, el diumenge darrer, dels nostres bons amics de Reus, Srs. Magriñá, Roca Jove, Samartín y altres que passaren la tarda en la nostra ciutat.

Llegim en el *Diario de Sesiones* del Congrés del dijous últim:

«Quedó sobre la mesa, para conocimiento de los señores diputados, una comuni-

cación del señor ministro de la Guerra manifestando, en contestación á preguntas del Sr. Nougés acerca del traslado á Aranjuez de las Comisiones liquidadoras existentes en Tarragona, Eeus y Tortosa, que el asunto se halla en la Inspección general de Comisiones liquidadoras del ejército para su estudio.»

Segun nuestras noticias, en cuanto se cierran las Cortes el Ministro de la Guerra ordenará la concentración de las Comisiones en Aranjuez, cuya población sufragará los gastos de traslado.

Pera avui está senyalada la sortida de aquest port pera'l de Buenos Aires, del grandió y rápid vapor italiá «Ré d'Italia», de la companyia «Lloyd Sabaudó», que representen en aquesta ciutat els senyors M. Mallol y Terré y Casanovas.

El dilluns mori nostre amic y correligionari En Martí Piñol, antic empleat de la Companyia del Nort. Son entierro fou purament civil.

A sa afligida familia enviém la expressió del nostre més sentit condol.

En la informació pública de la Comissió del Congrés que entén en el projecte de llei sobre'l terrorisme, tots els que han declarat fins ara han emés la seva opinió contraria al esmentat projecte.

Cal fer remarcar que'ls declarants pertanyen a varies de les branques polítiques que hi ha a Espanya, lo que prova qu'es unánim la apreciació d'abominable en que es té al projecte de llei sobre'l terrorisme ab que'n Maura vol fer present al poble espanyol.

El dimars en la carretera de Barceloua y lloc conegut per la Jota ocorregué una sensible desgracia.

Un carro carregat de barrils de vi que's dirigia a aquesta ciutat volcà ab tan mala fortuna que el carreter y un noi de sis anys que anava ab aquell sofriren graves contusions en distintes parts del cos.

Segons informes de darrera hora els seu estat actual es ja mes satisfactori, no obstant continuen en el Hospital.

Els desitjem una total curació.

CLÍNICA Y CONSULTORI
PERA LES ENFERMETATS DE LA DONA
Vies urinaries, Cirujía operatoria, parts electroterapia y análisis micro-químico d'orina y productos patológicos

BAIX LA DIRECCIÓ DEL
Doctor Rabadà

Ex-intern de l'Hospital de la Santa Creu, ex-ajudant de la Policlínica del Doctor Fargas y Metge de les Cases de Socors de Barcelona

Consulta: De 10 a 12 y de 5 a 7.—*Pera obrers*, de 7 y mitja a 8 y mitja nit.—*Pera'ls pobres*, franca, los dilluns, dimecres y dissaptes de 12 y mitja a 1 y mitja.

Bambla Castelar, 31, principal

GRAN CRIADERO DE CEPS AMERICANS

— DE —
BRÚ Y PEREZ (S. en C.)

Ceps robustos, de grans arrels y primera calitat. Preus molt econòmics. Carretera de Castelló (Quatre carreteres. TARRAGONA.

Tipografia Tarraconense, Méndez Núñez, 5

LINEA REGULAR DE GRANS VAPORS
IBARRA Y COMPANYIA Societat en comandita
SEVILLA

Per a Valencia, Alacant, Cartagena, Aguilés, Almeria, Málaga, Cádiz, Sevilla, Bonanza, Huelva, (admetent càrrega pera Ayamonte y Isla Cristina), Vigo, Marín, Villagarcía, Carril, Corunya, Ferrol, Rívadeo, Gijón, Avilés, Santander, Bilbao, Pasajes, Sant Sebastiá, Bayona y Burdeus.

Servei ràpid eventual pera 'l Nord d' Espanya, ab escala en els ports de

Valencia, Alacant, Málaga, Cádiz, Sevilla, Vigo, Corunya, Santander y Bilbao.

S' admet càrrega y passatger a preus reduïts.

Sortirà d' aquets port el pròxim dijòus el magnífic vapor espanyol

Cabo Oropesa

de 2.500 tonelades, capitá Victor Urrutia. Admetent càrrega y passatgers pera 'ls esmentats ports.

Consignatari a Tarragona:

En **MARIÁN PERES**

CARNICERIA

DE

JOSEP RIBAS

Carn fresca de bou, moltó y anyell.

Se serveixen tota classe d' encàrrecs y provisiones.

Cosdel Bou, nom. 12.-TARRAGONA

PASTISSERIA Y COLMAT
SARAH BERNHARTD

DE

LLUIS RIOLA

Gran laboratori de rebosteria y tota classe de pastells pera bodes, bateigs, etc.— Complert, assortit en capsets especials pera bombóns.— Objectes de luxe, xampanyns vins y licors del país y de l' extranger.

Sant Agustí, 19.—Tarragona

FÀBRICA DE BRAGUERS

Y DE

Aparells ortopédics (trencats)

Son molts els que venen braguers pero molt pocs els que 'n saben construir.

Costa molt colócar un braguer, pero mes encare saberlo construir, puig avans de colócarlo he es indispensable saberlo construir perque sense la ciencia y práctica de construcció mal se pot adquirir la de colocació.

No us deixeu atraure per aqueixos aplicadors de braguers que desconeixent per complert llug construcció, anuncien la radical curació de les hernies o trencadures.

EL BRAGUER ARTICULADOR-REGULADOR sistema Montserrat, es el mes práctic y modern pera la retenció o curació de les hernies per cròniques y rebels que siguin.

Grans existencies de braguers petits de goma pera la radical curació de les hernies congénites o de l' infancia y tot lo que 's refereix a Cirurgia y Ortopedia.

Casa Montserrat, Unió, 34.—Tarragona

DISPONIBLLE

BODEGA VINÍCOLA

DE

DALMAU Y NIN

Especialitat en vins de taula, País y generosos a preus módics.

Únic diposit a Tarragona dels acreditats vins dels magatzems de Xerez Sanchez Romate, els quals s' expendran a preus sumament econòmics.

SE SERVEIX A DOMICILI

Teléfon nom. 67.

3, S. Agustí, 3.—Tarragona

GRAN FÀBRICA DE CALSAT

PERA PÁRVULS

DE

CAVALLÉ Y MARQUÈS

CASA FUNDADA EN 1889

Afores de S. Francesc, 94.-TARRAGONA

PALLEJÁ FOTOGRAF

UNIÓ, 18

Casa fundada en 1863

Edifici construït exprefés pera fotografia

Reproduccions, ampliacions, postals, etc. y tota mena de treballs pels procediments moderns mes perfeccionats.

LA JOYA DEL CENTRO

DE

JOSEP RIOLA

22, Rambla de Castelar, 22.—TARRAGONA

Vins de taula, Priorats, Rancis y Generosos.— Oli pur de oliva.— Gran assortit d' ampolles de licors y aguardents de superior calitat a preus molt econòmics. Xampany desde 3 a 10 pessetes l' ampolla.

SE SERVEIX A DOMICILI

DISPONIBLE